

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ifølge § 998, 1ste Stykke, i Lov om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 træder Loven først i Kraft, naar 3 nærmere angivne Love, nemlig Politiloven, Lønningsloven for Dommere m. m. samt Retsafgiftsloven ere vedtagne. Denne Bestemmelse har medført, at Loven endnu ikke har kunnet træde i Kraft, idetingen af de paagældende tre Love hidtil er vedtaget af Rigsdagen. Dog er den i Retsplejelovens § 998, jfr. § 138, stillede Fordring om Ansættelse og Lønning af særlige Opdagelsesbetjente, der skulle kunne gøre Tjeneste overalt i Riget, delvist fyldstgjort ved Lov om Oprettelse af et Statspoliti af 13. Maj 1911, jfr. Lov om Forøgelse af Statspolitiets Personale m. m. af 29. April 1913. Endvidere havde Justitsministeren i afvigte Rigdagssamling i det Haab at faa Spørgsmaalet om Procesreformens Gennemførelse endelig afgjort, forelagt en Række Lovforslag, nemlig Forslag til Lov om Gennemførelse af Retsplejeloven, om Retsafgifter i Domssager m. m., om Udgifterne i Strafferetsplejen, om Lønninger for Dommere m. m., om offentlige Auktioner, der ikke ere Tvangsauktioner og om Tilvebringelse af Lokaler for Østre Landsret og Københavns Byret m. m. Derimod mente den daværende Justitsminister ikke at burde udarbejde noget Lovforslag om Politistyrken, forinden der havde været tilstrækkelig Lejlighed til at indhøste Erfaringer om Statspolitiets Betydning i Henseende til Retssikkerhedens Opretholdelse. De ovennævnte Lovforslag, af hvilke de 5 førstnævnte fremsattes i Folketinget den 10. December 1912, medens det sidstnævnte fremsattes i samme Ting den 7. Marts 1913, henvises til et Udvalg, som afgav Betænkning den 24. April 1913; men intet af dem blev vedtaget af Rigsdagen, eller blot af det Ting, hvori de vare fremsatte.

Loven om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 opfylder efter alles Mening paa forskellige Punkter ikke de Fordringer, der maa stilles til den Lov, som skal reformere den nuværende Retspleje, og som maa antages paa mange Omraader at faa afgørende Betydning for dansk Retsudvikling langt ud i Fremtiden. Der sigtes herved til, at Loven ikke gennemfører Adskillelse af Retsplejen fra Forvaltningen, at Anklage-

princippet ikke er indført i Strafferetsplejen, og at Nævningerne ikke ere folkevalgte. Man har derfor udarbejdet foranstaaende Lovforslag og deri indarbejdet ovennævnte 3 Hovedprincipper, idet man formener, at de Fordele, som derved opnaas, ere saa betydelige, at de opveje de noget forøgede Udgifter for Staten, som nødvendigvis maa følge med. Derimod har man ment i øvrigt at burde holde sig saa nær som muligt til Loven af 1909. Det vil derfor ses, at Lovens Bestemmelser om den borgerlige Retspleje ere gaaet saa at sige uforandrede over i nærværende Forslag, og at dettes Regler angaaende Strafferetsplejen i alt væsentligt kun afviger fra nævnte Lov, for saa vidt det er en nødvendig Følge af Indførelsen af ovennævnte 3 Hovedprincipper eller skyldes Hensynet til senere Love.

Adskillelsen af Retsplejen fra Forvaltningen foreslaas gennemført paa den Maade, at der i hver Underretskreds udenfor København ansættes baade en Dommer, der tillige er Retsskriver (jfr. § 17, 1ste Stykke), og en Politimester (jfr. § 109). En saadan Ordning, hvorefter enhver Underretskreds udenfor København skal udgøre en Øvrighedskreds (Politikreds), hvilket man ubetinget maa anse for rettest, maa nødvendigvis, da Forretningerne fremtidig skulle fordeles mellem to Embedsmænd, og ikke alle saaledes som nu varetages af en enkelt, medføre en væsentlig Reduktion af Underretskredsens Antal, der i Øjeblikket er 130. Forslaget gaar i saa Henseende ud paa, se § 12, at Staden København ligesom hidtil udgør en Underretskreds, og at Riget i øvrigt deles i 70 By- og Herredsretskredse, saaledes som det angives paa den Forslaget vedføjede Tavle. Med Hensyn til det foreslaaede Antal skal henvises til, at Proceskommissionen af 1892 (den 3die Proceskommission) i sin Tid foreslog en Deling af Riget i 103 By- og Herredsretskredse, der hver skulde udgøre en Politikreds, idet dog et Mindretal (Klein) stillede et specificeret Forslag om Deling i 77 Kredse, og et andet Mindretal (Octavius Hansen) antog, at Antallet af Retskredse uden Ulemper vilde kunne begrænses til 85. Som Momenter, der særlig have været afgørende for Justits-